

Forbrugsvaner og grøn omstilling

Greve Klimaborgering 30.1.22

Bente Halkier, Sociologisk Institut

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Forbrugsvaners betydning i en klima-sammenhæng

- Store dele af klimagasudledninger kommer (også) fra borgernes forbrug
- Bøffen, bilen og boligen
- Borgerne som med-aktører
- Hverdagen som kontekst for forandring af vaner

Typiske forbruger-reaktioner på krav om (grønnere) handling

- Mægtiggørelse
  - allerede på hverdagsdagsordenen, oplevelse af støtte fra samfundet
- Modstand mod disciplinering
  - ingen oplevelse af handlekraft og irritation over indblanding fra samfundets side
- Lad-sig-gørlighed
  - pragmatisk tilpasning til endnu en opgave, når det lige kan passe ind

Hvad er vaner?

- Mønstre af handling – ikke beslutninger
- Bliver taget for givet og ikke talt om
- Gentagelser
- Ofte bestemt af sammenhæng
- Ofte i relation til andre

Hvordan ændres vaner?

- Modeller baseret på individet:
  - Afgifter/tilskud, kommunikationskampagner og nudging
- Modeller baseret på institutioner:
  - Regulering og ny teknologi
- Modeller baseret på sociale praksisser:
  - Støtte til normalisering af ændret adfærd

Vigtigheden af rammesætning

- Forbrug er også kollektivt og offentligt
- Benyt jer af at I rådgiver byrådet – for I kan foreslå dem at lave kollektiv rammesætning
- Der sker ikke tilstrækkelig ændring ved kun at satse på de individuelle strategier for at ændre borgernes forbrugsvaner (f.eks. kampagner) – bliv inspireret fra alle tre “hylder”

Eksempler på potentielt lokalt handlerum for ændring af vaner

- Lave målsætning for kommunens offentlige køkkener om klimavenlig mad
- Udskiftning af kommunens bilpark til el-biler
- Samarbejde om opstilling af ladestandere mellem private organisationer (f.eks. boligforeninger og supermarkeder) og kommunen
- Tage initiativ til grønne samtalemiddage på ungdomsuddannelserne
- Støtte til at etablere lokal reparations-café

